

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ІННОВАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ VIII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(Суми, 15–16 березня 2018 року)

Суми
Сумський державний університет
2018

feature/2015/06/26/1470025/barkada-carnap-presidentiable-now-english-dictionary/. – (16.11.17).

5. Швачко С.О. Лінгвістичний статус числівника сучасної англійської мови // Науковий вісник кафедри ЮНЕСКО Київського державного лінгвістичного університету. Серія: Філологія. Педагогіка. Психологія. – Київ: КНЛУ, 2002. – Вип.№6. – С.349-356.

ДЕНГЛІШ VS АНГЛОМОВНІ ЗАПОЗИЧЕННЯ: БАЗОВІ ПРИНЦИПИ ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ

Ступіна С. П.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Єгорова О. І.

Природня мова є динамічним явищем, адже зазнає постійних змін під дією багатьох соціальних, культурних та історичних чинників. Процеси глобалізації роблять кордони між націями та їх мовами все більш розмитими.

За останні декілька десятиліть англійська мова перетворилась на одну з провідних ознак глобалізації, процесу всесвітньої економічної, політичної та культурної інтеграції та уніфікації, а от питання про те, чи вважати такий вплив фактором збагачення німецької мови, чи особливою для неї загрозою, й досі не отримало однозначної відповіді.

Результат тісного контакту цих двох мов на фоні політичних й економічних змін у Німеччині та розвитку міжнародних зв'язків 19-20 ст. виявляється в розповсюдженні запозичених слів типу *Juniper*, *Curry*, *Rujama*, *Trenchcoat* [1, с. 162].

Саме на цих стадіях взаємодії мов та через вживання чужорідних слів на ґрунті іншої лінгвокультури німецька мова зазнає фонологічних та граматичних змін, збільшує кількість змішаних форм. Це пояснюється категоризаціями новоутворених концептів, які виступають прототипічними характеристиками усіх маніфестантів певних категорій слів [2, с. 153].

Про тотальний вплив англійської мови на німецьку свідчить і велика кількість англіцизмів, яка увійшла до складу 26-го видання

словника *Duden*, серед яких лексичні одиниці *App, Social Media, E-Book-Reader, Digital Native, Flashmob, wellnessen*.

Такі результати масивного впливу англійської мови на німецьку акумулювалися в феномені суміші цих двох мов, відомої під термінами *Denglisch (німгліїська)*, також *Engleutsch, Germeng, Deutschlich, Gerglish, Gerlish, Anglo-Deutsch, Anglogerm, Engldeutsch*.

Денгліш проник в усі сфери німецькомовної лінгвокультури й підтвердженням того є повальне використання англіцизмів «на німецький лад». Звичайно, пуристи наполягають, що зростання обсягів вжитку англомовної лексики в німецькій мові призводить до знищення автентичних німецькомовних лексем та захаращення німецькомовного лексичного фонду.

Так, на фоні активного вжитку англіцизмів у німецькій мові почали з'являтися псевдоангліцизми – слова, які формально схожі на англійські, проте відсутні в системі англійської мови або ж вони вживаються в ній зовсім в іншому значенні. Здатність заповнювати лексичні лакуни в мові (*Twen, Pullunder*) та коротка зовнішня форма (*City = Stadtzentrum, Handy = Mobiltelefon*) – це основні особливості псевдоангліцизмів, які обумовлюють їх активне вживання в сучасній німецькій мові.

Динамічність внутрішньомовних процесів підтверджується потенцією псевдоангліцизмів породжувати деривати. Так, від деяких запозичених іменників утворилися похідні дієслова: *babysitten* від *der Babysitter* – няня, *jobben* від *der Job* – робота, *mailen* або *emailen* від *E-mail* – електронна пошта тощо. Притаманна німецькій мові модель словоскладання також експлікує англо-німецький мовний симбіоз: *die Bahncard, das Halloweenfest, die Holdinggesellschaft, die Workstation, der Laserdrucker, der Discountladen* [3, с. 12].

Таким чином, швидкий процес запозичення іншомовних слів неоднозначно впливає на розвиток німецької мови. З одного боку, відбувається її збагачення, а з іншого – витіснення власних елементів. Внаслідок цього створюється загрозлива мовна ситуація: функціонування у мові дублетів, збільшення кількості небажаних кальок, запозичення власних назв без перекладу, вживання запозичених штампів, запозичення прислівників та вигуків, що мають на меті імітувати чуже, тому феномен новоутворень та запозичень є активно досліджуваним явищем сучасної німецької мови.

1. Crystal D. A. Dictionary of Linguistics and Phonetics / D. A. Crystal. – Oxford : Blackwell Publishing Ltd., 2003. – 508 p.
2. Єгорова О. І. Морфемні маркери кількісного індефінітизму у корпусі якісних слів / О. І. Єгорова // Наукові записки. Серія : Філологічні науки (мовознавство) – Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка 2011. – №96 (2). – С. 152–157.
3. Сидоров О. В. Прагматический статус заимствований в немецком языке / О. В. Сидоров // Взаємодія одиниць різних рівнів германських, слов'янських та романських мов – Київ : КДПШМ, 1991. – С. 10–14.

АНГЛІЦИЗМИ В НІМЕЦЬКІЙ МОВІ

Ткаченко А. Р.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – старший викладач Чепелюк А. Д.

Поява в сучасній німецькій мові значної кількості запозичень – цілком закономірне явище. Багато запозичень з'являється в мові в часи великих, докорінних перетворень у житті того чи іншого народу, і період, який охоплює сьогоднішній день – один з них. Потреба в нових словах зумовлюється насамперед позамовними чинниками, зокрема соціальними і політичними змінами в суспільстві. Запозичення виникають у мові весь час і не лише в галузі суспільно-політичної лексики. Це терміни науки, літератури, мистецтва, виробничо-технічна лексика, пов'язана з розвитком народного господарства, лексика, пов'язана з новими досягненнями, слова, що називають нові поняття, це значний пласт молодіжної лексики.

Розрізняють зовнішні (екстралінгвістичні) та внутрішні (інтралінгвістичні) причини запозичень.

Зовнішні причини запозичень: тривалі тісні політико-економічні зв'язки Німеччини з Англією та США; особливий статус англійської мови як міжнародної мови та мови науки; географічне розташування — кордон з англійською країною — Англією; швидкий розвиток ЗМІ, Інтернету та техніки; необхідність міжнародного співробітництва.

До внутрішніх причин відносять: відсутність у мові необхідного еквівалента, мовну економію; варіативність висловлювання, уникнення полісемії та повторів; використання запозичення в ролі